

Euthanasie

Het CDA en een deel van de kerken lopen te hoop tegen de voorgenomen euthanasiewetgeving: de Eerste Kamer mag hier niet mee instemmen.

Ik heb me hier vreselijk aan geërgd. Allereerst vanwege de tendentieuze aanpak en de suggestie dat Nederland onder 'paars' van God los is geraakt en het menselijk leven niet meer heilig en veilig is. Maar vooral omdat de indruk wordt gewekt dat 'de kerken' massaal tegen zijn. Op dit soort momenten begin ik bijna naar een remonstrantse bisschop te verlangen die een helder tegengeluid laat horen. Natuurlijk, het past niet in onze vrijzinnige traditie. Gelovigen mogen zelf hun morele en politieke oordeel vormen. Dat democratische kerkbesef en dat respect voor ieders persoonlijke vrijheid wil ik ook echt niet kwijt. Maar toch, wat zou een duidelijk ander verhaal namens de remonstranten een verademing zijn.

Conservatief machtsblok

Niet vanwege de politieke besluitvorming. De Eerste Kamerleden kunnen het zelf wel af. En een directe politieke invloed van kerken is zeker niet wenselijk. Nee, ik maak me geen zorgen over de politiek, maar over de kerken zelf en over hun leden. De campagne bevestigt het beeld van 'de kerken' als een conservatief machtsblok - als organisaties die vasthouden aan achterhaalde opvattingen en daarom nauwelijks meer serieus genomen kunnen worden. Het felle, eenzijdige optreden is bovendien pastoraal onverantwoord. Het laat veel kerkleden in de kou staan die zelf betrokken zijn of zijn geweest bij euthanasie en gewetensvol tot een ander oordeel zijn gekomen.

De scherpe veroordelingen doen bovendien geen recht aan de kerkelijke pluriformiteit. Ook binnen de grote kerken staat immers een aanzienlijk deel van de leden helemaal niet zo afwijzend tegenover euthanasie. En binnen sommige kleinere kerken, waaronder de onze, bestaat zeker veel meer begrip voor euthanasie. Dat andere, óók christelijke geluid wordt in de huidige acties genegeerd. Vanuit een christelijke levensovertuiging laat mijns inziens een genuanceerde aanvaarding van euthanasie zich goed verdedigen. Zeker niet met groot enthousiasme - het blijft een weg van het minste kwaad, in vaak heel moeilijke omstandigheden. Maar het lijden kan soms zo zwaar worden dat mensen in geweten ervoor mogen kiezen er een einde aan te (laten) maken.

Ander christendom

Zeker vanuit een vrijzinnige visie, vanuit de remonstrantse beginselen van vrijheid en verdraagzaamheid, past bovendien respect voor de keuzen van anderen. Of het lijden ondraaglijk is en het leven voltooid, kan uiteindelijk ieder alleen voor zichzelf uitmaken. Daarom moet, binnen bepaalde grenzen, voor zo'n keuze ruimte bestaan. Wat mij stoort in de reacties vanuit SoW en R.K. kerk is dat de menselijke zelfbeschikking zelden wordt genoemd en dan vaak ook nog in afkeurende zin wordt verbonden met een egoïstisch ik-denken. Juist remonstranten zouden daartegen stelling kunnen nemen en kunnen opkomen voor het zelfbeschikkingsrecht.

De afgelopen jaren heb ik in remonstrantse kring veel lezingen gehouden en gediscussieerd over medische ethiek. Mijn indruk is dat een grote meerderheid binnen de Remonstrantse Broederschap euthanasie onder bepaalde omstandigheden moreel aanvaardbaar acht. Velen hebben zelf een euthanasieverklaring. Waar precies de grenzen

moeten worden getrokken, en of het huidige wetsvoorstel het best denkbare is, daarover zijn we het ongetwijfeld niet eens. Maar een principiële aanvaarding van euthanasie kan op grote steun rekenen.

Ik weet, het past niet in onze traditie om kerkelijke uitspraken te doen. Dat wil ik ook niet, ook uit respect voor de minderheid binnen onze kerk die er anders over denkt. Maar toch, we zouden ons wel wat meer mogen laten horen in dit debat - met alle twijfels die we ook hebben. Het zou goed zijn als er duidelijke tegenstemmen zouden worden gehoord van voorgangers, CoZa-leden en ook gewone leden - op persoonlijke titel. Om een ánder christendom te laten zien, dat juist opkomt voor het menselijk zelfbeschikkingsrecht en niet alleen maar afwijzend staat tegenover euthanasie. En vooral om die mensen te steunen die worstelen met deze vragen en zich nu door de grote kerken in de steek gelaten voelen.

WIBREN VAN DER BURG